

Περιεχόμενα

ΤΜΗΜΑ Ι Αρχαίοι πολιτισμοί

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

Ιστορία και Φιλοσοφία του Αθλητισμού και της Φυσικής Αγωγής	18
Ορισμοί	22
Η «μελέτη» της ιστορίας.....	27
Φιλοσοφικές διεργασίες.....	35
Από τον δυϊσμό στον μονισμό στον δυτικό κόσμο	41
Περίληψη	52
Ερωτήσεις συζήτησης.....	53
Διαδικτυακές πηγές	54
Προτάσεις για περαιτέρω ανάγνωση....	55
Σημειώσεις.....	56

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Σουμερία, Αίγυπτος, Κίνα και Μεσοαμερική	59
Εισαγωγή	61
Σουμερία.....	64
Αίγυπτος.....	69
Κίνα	75
Μεσοαμερική	78
Περίληψη.....	84
Ερωτήσεις συζήτησης.....	85

Διαδικτυακές πηγές	85
Προτάσεις για περαιτέρω ανάγνωση.....	86
Σημειώσεις.....	87

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

Ελλάδα	89
Εισαγωγή	92
Η επίδραση των Εβραίων και των Φοινίκων στον ελληνικό πολιτισμό	93
Φιλοσοφικές θέσεις περί του σώματος.....	94
Δυϊσμός.....	96
Κλασικός ανθρωπισμός.....	97
Η άποψη του Σωκράτη και του Πλάτωνα για το σώμα.....	98
Η άποψη του Σωκράτη και του Πλάτωνα για τη φυσική αγωγή.....	100
Αγωγή μέσω του σώματος έναντι αγωγής του σώματος.....	104
Ο Αριστοτέλης.....	106
Τα ιστορικά θεμέλια του αθλητισμού και της φυσικής αγωγής.....	108
Η επιρροή της Κρήτης.....	115
Μερικές ιστορικές απόψεις σχετικά με την ανάπτυξη του ελληνικού αθλητισμού	115
Αθήνα και Σπάρτη: Ιστορία δύο -- πόλεων	118

Δύο απόψεις σχετικά με τη φυσική αγωγή.....	119
Οι αρχαίοι Ολυμπιακοί Αγώνες.....	125
Περίληψη.....	135
Ερωτήσης συζήτησης.....	136
Διαδικτυακές πηγές.....	137
Προτάσεις για περαιτέρω ανάγνωση ..	138
Σημειώσεις.....	139

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

Ρώμη.....	141
Εισαγωγή.....	144
Οι Ετρούσκοι.....	145
Ο Νέρωνας.....	150
Διαπολιτισμική ανάλυση των Ελλήνων και των Ρωμαίων.....	152
Φιλοσοφικός προσανατολισμός.....	153
Αθλητισμός και φυσική αγωγή.....	157
Στρατιωτική εκπαίδευση.....	158
Κλαύδιος Γαληνός.....	159
Ελληνικός αθλητισμός.....	160
Γυναίκες και αθλητισμός.....	161
Αγώνες και θεάματα.....	163
Αθλητισμός και Χριστιανισμός.....	175
Αθλητισμός και Ιουδαϊσμός: Τα ελληνικά και ρωμαϊκά θεάματα του Βασιλιά Ηρώδη στην Ιερουσαλήμ.....	176
Η ελληνική αντίδραση στην εισαγωγή του ρωμαϊκού αθλητισμού.....	178
Ο ιππόδρομος της Κωνσταντινούπολης.....	178
Περίληψη.....	180
Ερωτήσεις συζήτησης.....	181
Διαδικτυακές πηγές.....	182
Προτάσεις για περαιτέρω ανάγνωση ..	183
Σημειώσεις.....	184

ΤΜΗΜΑ ΙΙ

Από την πνευματική διάσταση στην κοσμική: Η αλλαγή των εννοιών του σώματος

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

Φιλοσοφία, αθλητισμός και φυσική αγωγή κατά τον Μεσαίωνα: 900-1400.....	188
Εισαγωγή.....	190
Η επίδραση του Χριστιανισμού.....	191
Χριστιανισμός και ελληνική φιλοσοφία.....	193
Φιλοσοφικές απόψεις για το σώμα τον Μεσαίωνα.....	195
Το σώμα και η καλή φυσική κατάσταση σύμφωνα με τον άγιο Θωμά Ακινάτη.....	198
Μωσής Μαιμονίδης και άγιος Μπωναβεντούρε.....	199
Σύνδεση του πνευματικού με τον κοσμικό αθλητισμό.....	200
Αργίες και παιχνίδια με μπάλα.....	201
Παιχνίδια με τραχιά μπάλα, ιππικές διοργανώσεις και αγγλικό ποδόσφαιρο.....	202
Μεσαιωνική κοινωνική δομή: Ιππότες, ευγενείς και ευγενείς ασχολίες.....	204
Τα αθλήματα της αριστοκρατίας.....	205
Μεσαιωνικές αντιλήψεις περί υγείας και υγιεινής: Αναθεώρηση του Γαληνού.....	207
Περίληψη.....	210
Ερωτήσεις συζήτησης.....	211
Διαδικτυακές πηγές.....	212
Προτάσεις για περαιτέρω ανάγνωση ..	212
Σημειώσεις.....	214

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

Η Αναγέννηση και η Μεταρρύθμιση: 1300-1600	216
Εισαγωγή.....	218
Πολιτισμικές αλλαγές της Αναγέννησης.....	219
Η Μεταρρύθμιση.....	222
Οι φιλόσοφοι και οι δάσκαλοι της Αναγέννησης.....	224
Οι φιλόσοφοι και οι δάσκαλοι της Μεταρρύθμισης.....	231
Περίληψη.....	245
Ερωτήσεις συζήτησης.....	247
Διαδικτυακές πηγές	248
Προτάσεις για περαιτέρω ανάγνωση ...	248
Σημειώσεις	249

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

Η Περίοδος της Επιστήμης και ο Διαφωτισμός: 1560-1789.....	250
Εισαγωγή.....	252
Οι φιλόσοφοι της επιστήμης	258
Οι φιλόσοφοι	261
Οι δάσκαλοι.....	268
Οι διαφωτιστές και οι καθηγητές φυσικής αγωγής	274
Περίληψη.....	284
Ερωτήσεις συζήτησης.....	285
Διαδικτυακές πηγές	286
Προτάσεις για περαιτέρω ανάγνωση ...	286
Σημειώσεις	287

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8

Φιλοσοφικές θέσεις του σώματος και η ανάπτυξη της φυσικής αγωγής: Η συμβολή των Γερμανών, των Σουηδών και των Δανών στην Ευρώπη του 19^{ου} αιώνα	289
Εισαγωγή.....	290

Ιδεαλισμός.....	291
Οι Γερμανοί ιδεαλιστές: Καντ, Φίχτε και Χέγκελ	294
Η εφαρμογή του ιδεαλισμού στη φυσική αγωγή.....	302
Οι δάσκαλοι.....	305
Περίληψη.....	325
Ερωτήσεις συζήτησης.....	326
Διαδικτυακές πηγές	327
Προτάσεις για περαιτέρω ανάγνωση ...	327
Σημειώσεις	328

ΤΜΗΜΑ ΙΙΙ

Η ιστορική και φιλοσοφική ανάπτυξη του αθλητισμού και της φυσικής αγωγής στην Αμερική

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9

Ο αθλητισμός την περίοδο της αποικιοκρατίας	332
Εισαγωγή.....	334
Ο αθλητισμός στην Αγγλία: Ιστορία δύο πολιτισμών	334
Ο αθλητισμός στη Νέα Αγγλία: Οι Πουριτανοί	337
Η ψυχαγωγία στη Νέα Αγγλία	341
Ο αθλητισμός στη Μεσοατλαντική Περιοχή	342
Ο αθλητισμός στον Νότο.....	343
Η συμβολή των Αυτοχθόνων Αμερικανών	346
Περίληψη.....	347
Ερωτήσεις συζήτησης.....	349
Διαδικτυακές πηγές	349
Προτάσεις για περαιτέρω ανάγνωση ...	350
Σημειώσεις	350

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 10

Η αλλαγή των εννοιών του σώματος	352
Εισαγωγή.....	354

Οι πρώιμες τεχνολογικές καινοτομίες και η επίδρασή τους στον αθλητισμό	356
Η αμερικανική φιλοσοφία του 19 ^{ου} αιώνα: Υπερβατισμός και πραγματισμός.....	357
Η επίδραση του Κάρολου Δαρβίνου	360
Οι πραγματιστές.....	362
Ο αθλητισμός τον 19 ^ο αιώνα	364
Η αιτιολόγηση του αθλητισμού τον 19 ^ο αιώνα.....	365
Η ανάπτυξη του αθλητισμού τον 19 ^ο αιώνα.....	368
Ο αθλητισμός και το παιχνίδι στην Αμερική του 19 ^{ου} αιώνα	372
Περίληψη.....	392
Ερωτήσεις συζήτησης.....	393
Διαδικτυακές πηγές	393
Προτάσεις για περαιτέρω ανάγνωση ...	394
Σημειώσεις	396

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 11

Η επίδραση της επιστήμης και η έννοια της υγείας στη θεωρητική και επαγγελματική ανάπτυξη της φυσικής αγωγής: 1885-1930.....

Εισαγωγή.....	403
Κοινωνικές και θεσμικές αλλαγές στην Αμερική του 19 ^{ου} αιώνα	404
Η θεωρητική βάση της αμερικανικής φυσικής αγωγής	406
Η νόσος – νευρασθένεια, η θεραπεία – άσκηση	414
Άσκηση για αύξηση της δύναμης του εγκεφάλου	415
Γυναίκες: Μητέρες του ανθρώπινου γένους	415
Οι γυναίκες, η ανώτατη εκπαίδευση και η φυσική αγωγή.....	417
Η χρυσή εποχή των ανθρωπομετρικών μετρήσεων: 1885-1900	418

Ορισμός του αντικειμένου του κλάδου	421
Η συμβολή της γερμανικής γυμναστικής, ο Dio Lewis και το σουηδικό σύστημα εκπαίδευσης καθηγητών.....	423
Φυσική αγωγή με τον αμερικανικό τρόπο.....	425
Αλλαγή των εννοιών της υγείας.....	426
Ένα μεταβαλλόμενο επάγγελμα	426
Η επαγγελματική προετοιμασία των καθηγητών	428
Περίληψη.....	434
Ερωτήσεις συζήτησης.....	436
Διαδικτυακές πηγές	437
Προτάσεις για περαιτέρω ανάγνωση ...	438
Σημειώσεις	438

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 12

Η μεταρρύθμιση της φυσικής αγωγής: 1900-1939.....

Εισαγωγή.....	444
Η μεταρρύθμιση της φυσικής αγωγής και η υιοθέτηση του αθλητισμού	444
Η ανάπτυξη της Θεωρίας του Παιχνιδιού: 1900-1915	449
Υπέρμαχοι και αντίπαλοι: Η προώθηση του παιχνιδιού.....	453
Παιχνίδι και λαϊκή κουλτούρα.....	454
Παιχνίδι έναντι γυμναστικής	454
Το παιχνίδι στη φυσική αγωγή: 1900-1915	456
Η παραδειγματική βάση της νέας φυσικής αγωγής: 1916-1930.....	457
Προώθηση της φυσικής αγωγής	459
Η βιβλιογραφία της φυσικής αγωγής στις αρχές του 20 ^{ου} αιώνα	461
Επιστήμη και ποσοτικοποίηση της φυσικής αγωγής.....	461
Περίληψη.....	466
Ερωτήσεις συζήτησης.....	467

Διαδικτυακές πηγές	468
Προτάσεις για περαιτέρω ανάγνωση ...	468
Σημειώσεις	469

ΤΜΗΜΑ IV

Η αμερικανική προσέγγιση του αθλητισμού και της φυσικής αγωγής τον 20^ο αιώνα

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 13

Η εξέλιξη της φυσικής αγωγής από το 1940 και μετά	472
Πρόλογος: Β' Παγκόσμιος Πόλεμος ...	474
Ο αθλητισμός και η φυσική αγωγή κατά τη διάρκεια του Β' Παγκοσμίου Πολέμου.....	474
Μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο.....	476
Η φυσική αγωγή στην εντατική.....	478
Η αναφορά Conant.....	479
Η αντίδραση	479
Μια νέα εποχή	480
Επίλογος.....	481
Ερωτήσεις συζήτησης.....	482
Διαδικτυακές πηγές	482
Προτάσεις για περαιτέρω ανάγνωση ...	483
Σημειώσεις	483

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 14

Ο αθλητισμός τον 20^ο αιώνα	484
Εισαγωγή.....	488
Αθλήματα αντοχής.....	489
Κολεγιακό φούτμπολ	492
Επαγγελματικό φούτμπολ	496
Μπέιζμπολ.....	499
Μπάσκετ.....	500
Μποξ.....	503
Βόλεϊ	505
Γυναίκες και αθλητισμός	505
Title IX, AIAW και NCAA.....	512

Περίληψη.....	515
Ερωτήσεις συζήτησης.....	516
Διαδικτυακές πηγές	517
Προτάσεις για περαιτέρω ανάγνωση ...	518
Σημειώσεις	518

ΤΜΗΜΑ V

Κοινωνική και πολιτική ιστορία των σύγχρονων Ολυμπιακών Αγώνων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 15

Πρωτοπόροι και πρόοδος: 1896-1936	520
Εισαγωγή.....	522
Οι αρχιτέκτονες των σύγχρονων Ολυμπιακών Αγώνων: Δρ Γουίλιαμ Πένι Μπρουκς και βαρόνος Πιερ ντε Κουμπερτέν	524
Η 1 ^η Ολυμπιάδα: Αθήνα, 1896	530
Η 2 ^η Ολυμπιάδα: Παρίσι, 1900	533
Η 3 ^η Ολυμπιάδα: Σεντ Λούις, 1904.....	534
Η 4 ^η Ολυμπιάδα: Λονδίνο, 1908.....	539
Η 5 ^η Ολυμπιάδα: Στοκχόλμη, 1912.....	542
Η 7 ^η Ολυμπιάδα: Αμβέρσα, 1920	545
Η 8 ^η Ολυμπιάδα: Παρίσι, 1924	549
Οι 1οι Χειμερινοί Ολυμπιακοί Αγώνες: Σαμονί, 1924.....	551
Η 9 ^η Ολυμπιάδα: Άμστερνταμ, 1928	552
Οι 2οι Χειμερινοί Ολυμπιακοί Αγώνες: Σεντ Μόριτς, 1928.....	554
Το ζήτημα του ερασιτεχνισμού.....	554
Η 10 ^η Ολυμπιάδα: Λος Άντζελες, 1932...555	555
Οι 3οι Χειμερινοί Ολυμπιακοί Αγώνες: Λέικ Πλάσιντ, 1932	557
Η πολιτική φύση των Ολυμπιακών Αγώνων	557
Η 11 ^η Ολυμπιάδα: Βερολίνο, 1936.....	559
Οι 4οι Χειμερινοί Ολυμπιακοί Αγώνες: Γκάρμς-Παρτενκίρχεν, 1936	567
Περίληψη.....	568

Ερωτήσεις συζήτησης.....	569
Διαδικτυακές πηγές	570
Προτάσεις για περαιτέρω ανάγνωση ...	570
Σημειώσεις	571

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 16

**Οι Ολυμπιακοί Αγώνες την
περίοδο του Ψυχρού Πολέμου:**

1948-1988	574
Εισαγωγή.....	577
Η 14 ^η Ολυμπιάδα: Λονδίνο, 1948	578
Οι 5οι Χειμερινοί Ολυμπιακοί Αγώνες: Σεντ Μόριτς, 1948.....	584
Η 15 ^η Ολυμπιάδα: Ελσίνκι, 1952.....	585
Οι 6οι Χειμερινοί Ολυμπιακοί Αγώνες: Όσλο, 1952.....	592
Η 16 ^η Ολυμπιάδα: Μελβούρνη, 1956...592	
Οι 7οι Χειμερινοί Ολυμπιακοί Αγώνες: Κορτίνα, 1956.....	599
Η 17 ^η Ολυμπιάδα: Ρώμη, 1960	600
Οι 8οι Χειμερινοί Ολυμπιακοί Αγώνες: Σκούο Βάλεϊ, 1960.....	606
Η 18 ^η Ολυμπιάδα: Τόκιο, 1964	607
Οι 9οι Χειμερινοί Ολυμπιακοί Αγώνες: Ίνσμπρουκ, 1964	613
Η 19 ^η Ολυμπιάδα: Μέξικο Σίτι, 1968....	614
Οι 10οι Χειμερινοί Ολυμπιακοί Αγώνες: Γκρενόμπλ, 1968	620
Η 20 ^η Ολυμπιάδα: Μόναχο, 1972.....	621
Οι 11οι Χειμερινοί Ολυμπιακοί Αγώνες: Σαπόρο, 1972	629
Η 21 ^η Ολυμπιάδα: Μόντρεαλ, 1976	630
Οι 12οι Χειμερινοί Ολυμπιακοί Αγώνες: Ίνσμπρουκ, 1976	1976
Η 22 ^η Ολυμπιάδα: Μόσχα, 1980	640
Οι 13οι Χειμερινοί Ολυμπιακοί Αγώνες: Λέικ Πλάσιντ, 1980	649
Η 23 ^η Ολυμπιάδα: Λος Άντζελες, 1984	650
Οι 14οι Χειμερινοί Ολυμπιακοί Αγώνες: Σεράγεβο, 1984	655

Η 24 ^η Ολυμπιάδα: Σεούλ, 1988	656
Οι 15οι Χειμερινοί Ολυμπιακοί Αγώνες: Κάλγκαρι, 1988	661
Περίληψη.....	664
Ερωτήσεις συζήτησης.....	665
Διαδικτυακές πηγές	666
Προτάσεις για περαιτέρω ανάγνωση ..	667
Σημειώσεις	667

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 17

Μετά τον Ψυχρό Πόλεμο:

1992-2012	671
Εισαγωγή	673
Η 25 ^η Ολυμπιάδα: Βαρκελώνη, 1992 ..	674
Οι 16οι Χειμερινοί Ολυμπιακοί Αγώνες: Αλμπερτβίλ/Σαβούα, 1992.....	677
Οι 17οι Χειμερινοί Ολυμπιακοί Αγώνες: Λιλεχάμερ, 1994.....	680
Η εκατονταετηρίδα των Ολυμπιακών Αγώνων: Ατλάντα, 1996	682
Οι 18οι Χειμερινοί Ολυμπιακοί Αγώνες: Ναγκάνο, 1998	691
Σκάνδαλα και παράνομα αποκτηθέντα κέρδη	694
Η 27 ^η Ολυμπιάδα: Σίδνεϊ, 2000	696
Οι 19οι Χειμερινοί Ολυμπιακοί Αγώνες: Σολτ Λέικ Σίτι, 2002	712
Η 28 ^η Ολυμπιάδα: Αθήνα, 2004	722
Οι 20οι Χειμερινοί Ολυμπιακοί Αγώνες: Τορίνο, 2006	734
Η 29 ^η Ολυμπιάδα: Πεκίνο, 2008.....	738
Οι 21οι Χειμερινοί Ολυμπιακοί Αγώνες: Βανκούβερ, 2010.....	752
Η 30 ^η Ολυμπιάδα: Λονδίνο 2012	756
Περίληψη.....	765
Ερωτήσεις συζήτησης.....	766
Διαδικτυακές πηγές	767
Προτάσεις για περαιτέρω ανάγνωση	768
Σημειώσεις	768

Πηγές	771
Ευρετήριο.....	773